

Bramborová – taky dobrá

Adéla Svobodová

Krásu biologie jsem objevila až v průběhu studia na gymnáziu někdy během prvních hodin s paní učitelkou Homolovou. Od té chvíle jsem se chtěla zúčastnit každé soutěže spojené s tímto oborem. Nejdříve jsem začala zvolna s olympiádou, poté se přidal korespondenční seminář IBIS a nakonec SOČ (Středoškolská odborná činnost), která mi konečně dovolila alespoň nahlédnout pod pokličku opravdové vědy.

Když nyní zpětně přemýšlím o svých začátcích psaní SOČek, připadá mi to všechno jako úsměvná náhoda. Jako by to bylo včera, co mi můj kamarád Mgr. Lukáš Chrást, někdy v květnu 2017, povídá: „Co takhle napsat SOČku, mohl bych ti dělat konzultanta“ a já ve své soutěživosti a naivitě, že to bude velká legrace, okamžitě odvětila: „No jasně, ráda se zapojím, jen nemám tušení, co to ta SOČka je.“

Tak začal můj první pokus o vědeckou práci, seznámila jsem se s novou metodou Tea Bag index, která je určena k měření dekompozice pomocí čajových sáčků. Ze začátku to opravdu legrace byla, ale po pár měsících, když jsem měla své poznatky zformulovat do psané podoby a pročíst nespočet odborné literatury (samozřejmě v angličtině), nastal tvrdý náraz a zjištění, že to jenom sranda v laboratoři nebo v lese nebude a že mě čekají hodiny u počítače plné formulací složitých vět, studia a tvorby citací. Pod vedením dobrého konzultanta jsem se ale i těmito strastmi prokousala a během druhého ročníku už jsem obhajovala svoji první SOČku s názvem Rychlost dekompozice v různých typech prostředí. K vlastnímu údivu jsem se dostala až na druhé místo v krajském kole.

Již ve chvíli přebírání ocenění jsem věděla jednu věc – jdu do toho znovu. Úplně jsem zapomněla na veškeré vztekání se a pláč u louskání anglických článků, jak se říká: oříšek tvrdý, jádérko sladké. Neuplynulo ani pár týdnů a já odjela domlouvat další výzkum, tentokrát do Českých Budějovic na Akademii věd. Většina lidí si možná říká, jak je těžké se jako středoškolák dostat k nějakému vědeckému projektu, ale opak je pravdou. Když se vám chce, obvykle stačí nebát se a napsat e-mail na nějaké vědecké pracoviště.

Dekompozici jsem ale neopustila, souběžně se mi v průběhu třetího ročníku povedlo napsat dvě SOČ, jednu o tasemnicích v oboru Biologie a druhou, navazující na práci z předešlého roku, o dekompozici v oboru Ochrana a tvorba životního prostředí. Zkrátka a dobře, zakopávání čaje uprostřed lesa mi přirostlo k srdci. Sama nevím, jak se mi to povedlo, když ještě o dva roky dříve jsem o podobných

Po vyhlášení výsledků krajského kola v roce 2019

věcech vůbec nic netušila, o to větší radost mi ale způsobilo zjištění, že jsem se s první prací dokázala vyškrábat až na třetí místo v krajském kole a s prací druhou jsem postoupila z prvního místa do kola celostátního, které se letos konalo na Mendelově gymnáziu v Opavě od 14. do 16. června.

Celé tři dny byly opravdu povedené, tedy až na úmorné horko, před kterým nebylo úniku. V soutěžním oboru Ochrana a tvorba životního prostředí, ve kterém byla moje práce Změna rychlosti dekompozice organického materiálu v průběhu roku zařazena, se sešlo v celé republice kolem stovky prací, přičemž do celostátního kola se nás probojovalo šestnáct. Práce byly nesmírně různorodé každá svým způsobem zajímavá, nikdo nezavídal porotcům, kteří mezi námi museli stanovit konečné pořadí. Hodnotili psanou práci, kvalitu mluveného projevu nebo schopnost reagovat na položené dotazy. Z Opavy jsem si nakonec přivezla pomyslnou bramborovou medaili, které si nesmírně vážím, a onen mně již známý pocit jít do toho znovu a celý úmorný proces psaní, psaní, sbírání informací a dalšího psaní si opět zopakovat, stojí to totiž za to.

A co říci závěrem? SOČ mi před dvěma lety otevřela dveře do nového světa plného zajímavých lidí, nových přátelství, fascinujících poznatků a mnoho dalšího, za tohle vše budu této soutěži vždy vděčná. Při dalším studiu bezpochyby ocením naučenou schopnost pracovat s odbornou literaturou nebo hovořit před publikem. Dle mého názoru se jedná o tu nejlepší středoškolskou soutěž. Proto chci vzkázat každému, kdo o jejím psaní uvažuje: „Nebojte se to zkusit, nakonec rozhodně nebudete litovat!“